

BİLİMSEL GAFLAR

Doğruya Giden Eğri Yolda Serüvenler

FOL® 172

© Mak Grup Medya Pro. Rek. Yay. A.Ş.
Sertifika No: 44396

Bilim 10
Bilim Tarihi 05

Bilimsel Gafflar –Doğruya Giden Eğri Yolda Serüvenler–
Billy Aronson

Çeviren: Nermin Arık

Özgün Adı: *Scientific Goofs –Adventures Along the Crooked Trail to Truth–*
Edisyon: New York 1994

Editör: İsmail Yılmaz
Redaksiyon: H. Derya Kılıç
Son Okuma: Ebubekir Demir
Görsel Yönetmen: Nurullah Özbay
Grafik Tasarım ve Uygulama: Tavoos

ISBN 978-625-7307-80-2

Baskı: Ayrıntı Basım Yay. ve Mat. Hiz. San. Tic. A.Ş.
Matbaa Sertifika No: 49599

1. Baskı: Aralık 2021

İletişim Adresleri
Cinnah Cd. Kırkpınar Sk. 5/4
06420 Çankaya Ankara
Tel.: 0312. 439 01 69
www.folkitap.com
bilgi@folkitap.com
siparis@folkitap.com
www.twitter.com/folkitap

BİLİMSEL GAFLAR

Doğruya Giden Eğri Yolda Serüvenler

BILLY ARONSON

ÇEVİREN
Nermin Arık

BILLY ARONSON

William –‘Billy’– Aronson (1957). ABD’li oyun yazarı ve yapımcı. İtalyalı ünlü besteci Puccini’nin *La bohème* adlı klasik operasını *Rent* adlı bir rock müzikal olarak uyarladı. *Of Two Minds*, *Guilt*, *Night Rules* ve *In the Middle of the Night* gibi tek perdelik komedi oyunları kaleme aldı. Ayrıca çocuk izleyicilere yönelik *Postcards from Buster*, *Codename: Kids Next Door*, *The Upside Down Show*, *Courage the Cowardly Dog* gibi popüler televizyon yapımlarının metin yazarlığını da yapmıştır. Başlıca eserleri: *Tuhaf Bu DNA’lılar* (1998) ve *İşte Dünya* (2007).

NERMİN ARIK

Ankara Kız Lisesi’nden mezun oldu (1945). Glasgow Üniversitesi Elektrik Bölümü’nde lisans (1954), burslu olarak gittiği George Washington Üniversitesi Matematik Bölümü’nde yüksek lisansını tamamladı (1963). Aynı yıl ODTÜ’de başladığı doktora çalışmaları için, Maryland Üniversitesi’nde yeterlik sınavını verdiği hâlde, 1969 yılında Türkiye’ye dönmesi gerektiğinden doktorasını tamamlayamadı. ODTÜ Matematik Bölümü’nde uzun süre öğretmenlik yaptı. Başlıca eserleri: Alan Moorehead, *Darwin ve Beagle Serüveni* (1996); Peter Brian Medawar, *Genç Bilimadamına Öğütler* (1997); Jerry P. King, *Matematik Sanatı* (1998); Richard P. Feynman, *Fizik Yasaları Üzerine* (1998); John D. Barrow, *Olanaksızlık Bilimin Sınırları ve Sınırların Bilimi* (2002); Bertrand Russell, *Sorgulayan Denemeler* (2013).

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE BASKIYA ÖNSÖZ | 13

1

HELVADA GAF VAR! | 15

2

YUKARIDA NE VAR NE YOK? | 18

3

ALTIN GİBİ | 26

4

NEREDE? | 33

5

KİMİL KİMİL YARATIKLAR | 41

6

ÖĞRENME ATEŞİ | 50

7

DÜŞLERE DOĞRU | 56

8

MARS'IN KANALLARI | 65

9

DANS EDEN BACAKLAR | 74

10

MAYMUN ADAM | 80

11

GAFLARA KOŞ BAŞARIYA ULAŞ! | 88

DİZİN | 92

TÜRKÇE BASKIYA ÖNSÖZ

Türkiye’de *Bilimsel Gaflar*’ın yeni baskısının yapılacağını çocuklarıma haber verdiğimde, “Vay canına baba, bu harika bir haber!” diyerek sevinçten havalara uçtular. Eh, birinin artık yirmi yedi, diğerinin yirmi dokuz yaşında olduğunu ve ikisini de etkilemenin epey güç olduğunu düşünürseniz, ne yalan söyleyeyim, şımarmadım dersem yalan olur. Bence de bu harika bir haber! Tarihi ve kültürü böylesine zengin bir ülkede kitabımın tekrar kitap kurtlarıyla buluşacak olması bana büyük bir mutluluk ve heyecan veriyor. Bu ‘küçük’ kitap, tarihi ve kültürü böylesine zengin bir ülke olan Türkiye’deki genç okurları bilimin ‘büyük’ serüvenine katılmaya birazcık olsun özendirebildiyse ne mutlu bana! Bu vesileyle kitabımı yayımlayan FOL Kitap’a çok teşekkür ediyorum.

BILLY ARONSON
2021

1

HELVADA GAF VAR!

Kendinizi birdenbire, üzerinde renk renk yumrular bulunan kocaman bir kaya parçasının üstünde uzayda yol alırken buluyorsunuz. Aklınızdan hızla bir sürü soru geçiyor. “Buraya nasıl geldim? Bu yumrular nereden geldi? Bu kaya nereden geldi, nereye gidiyor?” Ancak hepsinden önce üzerinde durmanız gereken bir soru var: “Ne yiyeceğim?” Her şeyi göze alıp kırmızı yumrulardan bir lokma ısıriyorsunuz. Berbat bir şey; tükürüyorsunuz. Büyük mavi yumrudan bir ısırık; öff! Daha da berbat! Sonra sarı yumrudan bir parça ısıriyorsunuz. Fena değil! Sonra bir başka sarı yumru. Nefis! Üç sarı yumrunun daha tadına